

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

un an ———— 20 coroane.
jumătate de an ———— 10 coroane.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

Vorbirea

de Preasfințitul episcop Ioan
p la deschiderea Sinodului eparhial arădan din 1920.

Hristos a înviat!

Venerabile Sinod!

Am prăznuit înainte cu 8 zile marele
ic al prealuminetei învieri a Dom-
reia lui și Mântuitorului nostru Isus Hristos,
adevărată sărbătoare a sărbătorilor
cii noastre creștine, iar astăzi ne-am
it în acest Sinod eparhial, pentru a
ă carieră unul dintre cele mai frumoase
și culturi ale bisericii noastre apostolice
ale, dreptul garantat în legea noastră
ică, de a ne regula, administra și
ce noi înșine afacerile bisericești,
re și fundamentale ale eparhiei noastre.
A fost mare bucuria învățăcelilor vâ-
pe Domnul și Mântuitorul nostru
Hristos înviat din morți, dar mare a
și mângăierea clerului și a poporului
mitropolia noastră, la vestea redo-
rei acestei vieți sinodale.

Precum însă bucuria sfinților învă-
ai Mântuitorului Hristos, a emanat
se numai din adevărul, că prealuminata
re a Domnului este biruința vieții
ra morții și a dreptății dumnezeiești
ra tiraniei oamenilor, ci deosebi și
acel adevăr, că prin aceasta înviere
dat signalul, că lumina a biruit întu-
cul, deci lumina este calea binelui
ru toți, care-l cercă, — tot astfel
ria clerului și a poporului mitropoliei
stre n'a emanat numai din faptul re-
igării dreptului nostru de întrunire în
nări publice bisericești, și nici numai
dreptul de conlucrare a ambelor ele-
de Bte, din cari se constituie corpul, —
este (i) numim biserică, — ci bucuria nain-
din Clor nostri de pe vremuri și bucuria
stră a celor de acum își are temeiul
erii și află esplicarea în însuș scopul, ca-
răspu urmărește biserică noastră prin viața
u-omă sinodală, care scop n'a fost și nu este
es pînă la, decât dezvoltarea și întărirea vieții
m-gioase morale a credincioșilor nostri,
sigur întarea lor în cultură și prin cultură la
a lumăstare în măsura, de a corespunde tot
e neal mult datorințelor creștinești și cetă-
noi ești, deci și problemei vieții.

Acesta fiind scopul întrunirilor noastre
trecut și de acum în adunări publice
bisericești, va înțelege ori și cine, că dacă
ul unei familii se bucură de prezența
or săi, chemați și angajați a-l sprijini

în conducerea afacerilor familiare, cu cât
mai mare a fost bucuria arhierilor de pe
vremuri de prezența fiilor lor sufletești și
cu cât mai mare este și bucuria mea de
acum, când îmi văd plinită dorința de a
vă putea saluta — acum după doi ani —
iară în jurul meu, ca pe reprezentanții
legali ai clerului și ai poporului încredin-
țat arhipăstoririi mele, reprezentanți veniți
din apropiere și din depărtare aici la
centrul eparhiei, pentru a controla și prin
controlă și conlucrare armonică a pro-
mova mersul regulat și dezvoltarea nor-
mală a afacerilor familiei noastre celei
mari, adică a bisericii noastre naționale
române și a tuturor așezămintelor ei re-
ligioase morale și culturale economice, de
cari avem să ne ocupăm și de astădată.

Aceasta norocoasă revedere în sco-
pul urmărit am dorit-o cu atât mai mult,
cu cât prezența Dlor Voastre, Domnilor
deputați, mă ridică din sfera ocupațiunilor
obositoare de toate zilele în măsura,
că zilele duratei întrunirilor sinodali pentru
mine sunt sărbători de reculegere, de pre-
menire și înviorare a facultăților trupesti
și sufletești; zile, în cari pulzului inimii mele
bate mai liniștit prin faptul, că socoteala
despre cum am chivernisit talanții mie
încredințați, o pot da cu față veselă și cu
frunte ridicată.

De aceea, spre semnul vădit al bu-
curiei și veseliei mele sufletești de noro-
coasa revedere, vă întimpin cu toată dra-
gostea și căldura inimii de arhieru-părinte
sufletească, și vă salut cordial cu salutarea
dulce a bisericii noastre: *Hristos a înviat.*

Venerabile Sinod,

Domnilor deputați!

Credincioși tradițiunii și praxeii din
trecut de a înregistra și eterniza și ana-
lele noastre sinodale și evenimentele mai
însemnate obvenite în viață de stat, țin
să fac mențiune de evenimentul de însem-
nătate epocală, obvenit în restimpul dela
ultima noastră convenire și adică faptul, că
neamul românesc de dincoace de Car-
pați s'a întrunit în frunte cu arhierii am-
belor biserici la 18 Noem. (1 Dec.) 1918
în memorabila adunare dela Alba-Iulia,
în care și-a decretat alipirea sa pentru
totdeauna la patria mamă sub blândul
sceptru al gloriosului nostru Domnitor
Ferdinand I. Regele tuturor Românilor,
care prin înaltul decret lege dela 11 De-
cemvrie același an Nr. 3631/918 s'a îndu-
rat preagrații a sancționa aceea hotă-
rire unanimă.

În calitate Sa de Rege al tuturor Ro-
mânilor, Maiestatea Sa, gloriosul domni-
tor și desrobitor al nostru și al neamului
nostru din cătușile robiei seculare a le
oblăduirii străine de limba și credința
noastră, a cercetat mai multe centre din
Ardeal și a cercetat și orașul Oradea-mare,
centrul județului Bihor însoțit de Maies-
tatea Sa Regina noastră Maria, în a căror
întimpinare am mers și eu și, la timpul sta-
torit în programa festivităților zilei pentru
recepțiuni, am condus deputațiunea bise-
ricii noastre ortodoxe.

Eveniment de însemnătate epocală
este apoi și unirea politică a întreg nea-
mului nostru românesc din părțile de din
coace de Carpați, împreună cu frații nostri
din Bucovina și Basarabia, în România-Mare.

De aceea, acum când prima dată
ne-am întrunit în acest Sinod eparhial pe
teritoriul României Mari, cuvine-se să fo-
losim acest prilej binevenit și spre a da
dovadă despre devotamentul nostru de
credință neclătită și de supunere oma-
gială către înaltul tron și dinastie, să ridi-
căm ochii minții și cugetul inimii la tro-
nul Dumnezeirii, și să zicem cu toții:

*Trăiască Majestatea Sa Ferdinand I.
Regele tuturor Românilor!*

*Trăiască Maiestatea Sa Regina noa-
stra Maria, buna și milostiva mamă ocro-
titoare a celor săraci și neputincioși!*

*Trăiască, crească și înflorească Au-
gusta familie domnitoare română!*

Trăiască viteaza armată română!

Trăiască România-Mare!

Venerabile Sinod!

Obiectele avizate Ven. Sinod pentru
sesiunea actuală parte au fost prezentate
sesiunii din 1918. prorogate din motivele
invocate în protocolul ședinței a treia din
aceea sesiune, parte se vor prezenta se-
siunii de acum, cu carea înțrăm în al
șaselea deceniu de viață autonomă, de
aceea, acum ating numai trebuința de a
se urma concluzului luat în conferința
noastră premergătoare deschiderii sesiu-
nei ordinare din 1918.

După cari toate, precum în sfânta
biserică așa și aici să rugăm pre milos-
tivul Dumnezeu: Să ne lumineze mintea
cu lumina înțelepciunii sale cei dumne-
zești, carea să străbată inimile noastre
cum străbat razele soarelui prin ușile fe-
reștrii, și sălутându-vă din nou de buna-
venire, declar sesiunea ordinară a Sino-
dului nostru eparhial convocată pe ziua
de astăzi de deschisă.

Reorganizarea Mitropoliei transilvane.

(Urmare.)

Dar mai avem, din zilele noastre chiar, buna pildă de acest feliu a altor confesiuni, cari și până aci au pus un mare pond pe creșterea unor asemenea biblioteci eparhiale, tractuale și parohiale.

3. *Creiarea de organe bisericești și de publicitate*, nu numai pentru publicațiile oficiale, ci și pentru cultivarea științei bisericești, încă este o chestiune, care își cere regularea pe viitor. În concret ar fi de trebuință:

Să se înființeze un *organ politic-bisericesc*, în ale căruia preocupări să fie, de a da directiva, convenabilă principiului și interesului de existență ale Bisericii în raport cu viața politică și cu fluctuațiunile vieții politice de Stat.

Să se înființeze de asemenea un *singur organ pentru publicațiile oficiale* ale tuturor eparhiilor, sau câte un asemenea organ la fiecare eparhie, în care organ să se publice și rezoluțiunile, dimpreună cu concluzele principiare ale Consistoriului eparhial și ale celui mitropolitan.

Să se înființeze *câte-o revistă: una pentru viața și știința bisericească*, pentru cler; alta; pentru propaganda religioasă, pe calea tiparului, în sinul poporului. Chestiunea aceasta din urmă e ținută deja la suprafață, de o vreme în coaci, în forma discușiunilor pentru a se înființa, spre scopul acesta religios-moral, un *institut biblic românesc*, care ar avea de a tipări și lăți în popor părți din sf. scriptură și alte scrieri bune, edificatoare.

Toate aceste ar trebui abonate în mod obligator la toate oficiile bisericești, așa că ceea ce nu s'ar ajunge din câștigul acestor publicații, să se ceară a se acoperi din vistieria statului.

XII.

Biserica noastră a fost până acum aproape singura noastră instituțiune, în care ni s'a scurs viața secole de-a rândul. Monumentele trecutului nostru au aproape numai caracterul bisericesc, sau și pe cel bisericesc; conservarea acestor monumente pentru posteritate ar fi un act de pietate față de trecut, un izvor de informație bogată pentru istoriografia viitoare și un semn de vrednicie în fața posterității, dacă le-am aduna și orânduim într'un *muzeu bisericesc*.

Acesta ar putea cuprinde vechile icoane bisericești: ornate, vase bisericești, cari nu mai sunt în întrebuințarea bisericească, ci se aruncă poate de îcolo, până se deteriorează de tot. Ar încapa în acel muzeu toate manuscrisele de cărți religioase bisericești: mineie, trioade, ceastoave, liturghiere, etc... cari se află pe la multe din bisericile noastre, până azi. S'ar putea aranja o colecțiune de antimise vechi și nouă, cruci vechi de lemn ori și de metal și mai ales icoane bisericești și alte atari obiecte bisericești, cari ar putea forma un respectabil început pentru un muzeu bisericesc ce s'ar putea apoi augmenta sistematic în viitor.

În acel muzeu s'ar putea aranja, mai departe, o galerie frumoasă din icoanele ierarhilor noștri de până aci și a celor de azi și din viitor; apoi icoanele mecenatilor noștri bisericești-culturali și a bărbarilor bine-meritați pentru biserica noastră.

Acestui muzeu i-s'ar putea adăuga fotografiile de pe bisericile mai însemnate și mai vechi, ce ne-au rămas, cu deosebire de pe vechile bisericuțe de lemn, ce le mai avem une-ori într'un stil admirabil; apoi fotografiile de pe ori-cari alte lucruri ori pieze bisericești mai mari, cari nu ar putea fi transportate în muzeul bisericesc. În acest chip s'ar servi mult și istoriei bisericești și celei culturale.

XIII.

Biserica va trebui să gândească și la o mare *chestiune economică-finanțiară*, prin a căreia mijlocire să-și acvizeze o însemnată parte de mijloace materiale pentru realizarea scopurilor sale multiple. N'ar avea decât, ca P. Sf. Sinod Episcopesc să orânduiască observarea strictă a ritului nostru oriental, de a se întrebuința în biserici prescripția lumină de ceară. Apoi se decreteze monopolul pe pregătirea de asemenea lumini pentru bisericile noastre. ~~În~~ apoi să se înființeze o *fabrică bisericească de lumini*, interzicându-se folosirea prin biserici a altor lumini, decât cele ieșite din aceea fabrică, cu a cărora vânzare să fie îndreptățită neguțătorii de ai noștri din provincia bisericească.

(Va urma.)

Dotăția corpului didactic dela preparandia (școala normală) ort. română din Arad

de Dr. T. Botiș.

(Urmare.)

Întinzându-se însă semnarea și fiind plata și „așa subțire croită”, profesorul Gavra în ferile sf. Paști, călătorește la Pesta, unde intervine în persoană în chestie și înaintează o rugare în scris comisarului ces.-reg. baron Carol Geringer.¹⁾ Întârzie și chestia „purificării”, fiindcă profesorii cerură, să fie trecut prin acest purgator în Arad, deoarece necăpătându-și salariile, nu pot călători la Oradea-mare. Li-se încuviință și astfel în toamna anului 1850 prestată acest examen de „Conduită” în fața unei comisii constatatoare din fostul director local, acum inspector școlar districtual ces.-regesc, Constantin Ioanoviciu, ca președinte și judele cercual Sigismund Bohus și procurorul Vilhelm Tarlányi, ca membri, după care purificare li-se și solvi salariul restant, nu de-odată, ci în rate.²⁾

Și'n privința ameliorării salariilor se făcu un început promițător. Concursul pentru ocuparea catedrei de catihet se publică cu o leafă anuală de 500 fl. m. conv., ca astfel catihetul să nu fie nevoit a umbla după alte slujbe ca antecesorul său. ceilalți profesori rămaseră însă tot cu leafa veche fiindcă „fondul național se afla într-o stare foarte ticăloasă”, ceea ce se atribuia în parte și împrejurării „că poporul român de oarecâtiva ani încoace măcar că-i mai numeros, totuși mai puțin a contribuit decât Sârbi” la augmentarea acestui fond. Conferința profesorală combatte această învinuire răspunzând, că deși Românii locuiesc pe locuri mai sărăcoase și ei contribuiesc la susținerea școalelor cu sume însemnate. Pentru administrarea tasului școalei nu se prea află oameni, iar banii ce încurg în acest tas, în multe locuri se rețin pentru bisericească. În diecesele Verșet și Timisoară, deși Românii sunt în majoritate, totuși episcopii, protopopii mai toți, mulți preoți și învățători sunt sârbi și așa banii din tasul al 3-lea dela multe comune curat românești sau mixte, fiind protopopii Sârbi, nu ca dela Români, ci dela Sârbi adunați a fi îi vestesc.

Până când Românii nu vor avea Mitropolitul și episcopii lor, Sârbi tot spre apăsarea Românilor vor lucra. Ei au atras la sine și administrarea fondului. L-au chivernisit însă rău croind lefuri pentru manipulant și președinte, după plac. Aceste sunt cauzele stării ticăloase, în care se afla fondul și nu împrejurarea, că Românii nu contribuiesc la el.³⁾

Speranțele, ce le legă corpul profesoral de guvernul absolutist, ce urmă înalt după evenimentele din 1848-49, nu aceste tui. Nici acest guvern nu contribuie la susținerea școlii, pune în sarcina poporului. Într'aceia stă ca i durilor școlare gr. u. u. din Pesta de pe s de precară și „cassa gremială” a depire fe e atât de eshauriată, încât nu putu licv linisi catihetului.⁴⁾ Neregulat își primeau săceti ceialalți profesori.

În primavara anului 1851 profesorii se afla la Oradea-mare, pentru a-și cea ștatăl său, care eră bolnav de moarte. Șerii de acest prilej și în 10 Mai 1851 înaintrebu gare la insidiatăunea școlară ces. regji de trictului din Oradea-mare, în care corpund fesoral cere urcarea salariului dela valoropag la valuta de argint și introducerea unei celor mai bune la plățirea salariilor.

Prin praxa de până acum de a-szizați chitanțele la perceptorul deputațiunii dort ci de unde apoi se asemnara salariile la t inde sare („sărăriu”) din Arad, primirea lefRezult rea întârzieri de săptămâni. Uneori se pi le chitanțele, far acum introducându-se timbrate sunt siliți a da asemenea chi la perceptorul deputațiunii din Pesta dica tot aceea sumă cu altă chitanță de la oficiul de sare din Arad. Iuride Este ș școlară se întrevină deci pentru a scăpșcapi profesoral de atâtea „câi întortochiate”, (noru poată primi plățile fără întârziere, la se hotărât și deadeptul dela oficiul de sa lu Arad și numai pe lângă un rând de desie, timbrate.)

La acest recurs al colegiului pe dim veni răspunsul obicinuit, că starea foynul școlare nu permite urcarea salariilor. Învieri acestui refuz conferința profesorală hotăr. ci se adresa cu o rugare — în limba nemțenivirii deadeptul la ministrul de culte din Vieu de cu alta la Consistorul din Arad, pentru a aj da catihetului o parohie.⁵⁾

Dar nici aceasta rugare, nici altetrupat mai înaintaseră și chestie,⁶⁾ nu avoră aliește tat, decât recunoașterea, că cererea probrarată e dreaptă și că năzuințele lor fa- ~~ce~~ sub bună, e îndreptățită. Fundațiunea școlarăNeam rează însă cu deficit, deci profesorii s-țe ar răbdare până când fondurile vor fi avierea situația de a putea satisface pretensiunile, căci cu atât mai vartos, căci precum rezultă în coteliile fundațiunii pe anul 1863 pentru aici randia din Arad s'au cheltuit 1403 fl., iarptul s cea din Zombor numai 998 fl.)

(Va urma.)

¹⁾ Protocolul actelor cons. 1850 Nr. 36. ²⁾ Prot. actelor cons. 1850 Nr. 83. ³⁾ Prot. cons. 1850 Nr. 122. ⁴⁾ Prot. ses. cons. 1851 Nr. 1. ⁵⁾ Prot. ses. cons. 1851 Nr. 47, 53. ⁶⁾ Trăin scriptul insidiatăunii școlare din 31 Dec. 18Trăin 17370/1749. Prot. ses. cons. 1852 Nr. 7. ⁷⁾ Acțipopo 1857-8 Nr. 69, 1863-4, Nr. 10. ⁸⁾ Intimamă tină. loc regesc din 13 Iunie 1864, Nr. 45,844.

Un apel al guvernului împotriva propagandei anarhice.

Di general Averescu a trimis tuturor blesefecților din România-Mare următorul apseste când de jur împrejurul țării noastre, țără provocatori au semănat anarhia și au col evăru la distrugerea economică a țării cu nu de H gații, România, grație virtuților strămoșeDeci fiilor ei, a rămas strajă neadormită contra un ror tendințelor de corupere și de atățare nței c Iei colo și la noi, dușmanii ordinicei r cearcă prin propagandă scrisă sau vorf în p producă turburarea minților celor mulți și a citori, făcând pe unii să creadă că nu i a f face improprietărirea, pe alții, că au dreu na mod egal asupra tuturor bunurilor din țator, fine încearcă să-i facă a crede că va esulu bine într-o viață pe care ei le-o pregătesa ete

Aceste tendințe anarhice și distructiToat unde și oricum s'ar ivi trebuie combătimat toată energia.

În acest scop o acțiune de contras și ec gandă trebuie să pornească imediat.

Ea trebuie să fie rezultatul acordulu ror oamenilor de ordine indiferent de g- Pu politică, careia ar aparține.

profesă rugăm deci apelați călduros la toți în-
na înalți din acel județ ca să se pună în ser-
nu acestei cauze.

lăbui rugați pe preoții și pe învățătorii să facă
a scoala lor la sate un adevărat apostolat
cea să ca în predicile și cuvântările lor să lu-
ta de pe săteni și să-i convingă că adevărata
a depăși fericire nu o pot găsi decât prin
tă lăbui liniștită și spornică.

eau să aceți apel la demobilizați ca să spună
câte jertfe au făcut pentru a păstra și
ofeson pământul strămoșesc și să nu lase sub
și ca caselor lor să se oploșească oamenii
urte. Șerii și ai răului.

înaintrebuințați, acolo unde este nevoie și pe
s. regji de războiu cari — suntem siguri —
e corespunde cu dragoste la apelul d-v. de a se
a valoropagatorii liniștii, muncii și ordinii.

unei celorla dintre invalizi, cari ar fi lipsiți de
pe ministerul le va plăti transportul și-o
a-saizație de deplasare pe care o veți aprecia
iunli dori cu cheltuielile ce vor fi nevoiți să facă
e la îndeplinirea misiunii lor.

Rezultatele obținute de d-v. pe acest tă-
i se ni le veți face cunoscute.

u-se
a che
Pesta
mă

Paștile*).

Este primul moment, când neamul româ-
scăpat din cătușile opresorilor de ieri și
late*, norocos prin viforita catastrofai mon-

la — serbează într'un elan sfânt de fericire
de la Hristos. În toate bisericile pompoase
de desie, de pe pământul istoric locuit de
il nostru, în aceasta sfântă zi, toți creștinii

ui pe dimineață cu făclile aprinse întinpină
ea foșinul Isus cu dulcea cântare strămoșească:
lor. Învierii să ne luminăm popoarelor. Să ne

hotărâm, căci învierea lui Hristos este și praz-
nemite înviri naturii; este apoi un puternic re-
Vieiu de forțe și avânt căci prin înviere ome-

pentru a ajuns în posesiunea libertății și lumi-
e emanează din acel Soare dzeesc, care

alterrupat, crucificat și înviat pentru noi. El
oră alăste pururea pe orizontul creștinismului

profarată calea și legile prin cari trebuie să

scăpat sub ocărmuirea Sa dzească.

Neamul românesc din cuprinsul României
prii — ate are motiv indoit să sârbeze deodată

fi avierea lui Hristos, și învierea libertății sale
sunilor, căci călauzit de Pronia cerească, cu o
sultă înă încordare și-a zdrobit lanțurile, pentru

entru aici nainte să trăiască liber și stăpân în
fi, iartul strămoșesc.

Deoarece-ce însă întreaga existență națională
lorului nostru este strâns legată de bise-

tot avântul, emulația și progresul ce vom
ca popor tiner și liber, va trebui să se
e pe principii morale curate ca lacrima și

te dintr'un adânc sentiment religios.
Trăim un timp de tranziție distrugător când

poporul nostru, temelii credinței religioase
tină.

Peste tot globul pământesc observăm o
febrilă, o sfortare și-o accelerare după un

ară griji și lipsit de duhul credinței. Mo-
reștină suferă de infecție și pas de pas

de nemulțumire și neîncredere. La cei pe
i crezi că posed toate avantajile pentru

ai, o viață veselă și fericită. — curg lacrimi,
blesteme și suspine. Pentru ce? Pentru

sește tocmai esențialul: Sarea din sf. Evan-
fără care vine putrefacția, lipsește iubirea

evărul evanghelie. Lipsește credința pecet-
de Hristos prin moartea și învierea Sa.

Deci paștile și sfânta înviere a Dni, să
contă un memento și un prilej pentru învierea

atei curate și moravurilor bune în toți fii
cei noastre.

În procesul cel mare al civilizației neamul
lăbui să între condus de biserică, care și în

ă nu a fost depozitara și scutul patrimoniului
dreu național, tot astfel și în viitor, va fi farul

din hător, care va conduce românimea pe calea
va esului și îi va câștiga fericirea temporală

verește că, dela cea mai inferioară, până la
cea mai avansată treaptă culturală, în Fetisism,
Bramanism, Budhism, Mohamedanism, Iudaism
și până la creștinism, omenimea tinde tot spre
perfecționare.

Și noi — toată suflarea românească la
praznicul învierii lui Hristos să facem învierea
morală, să ne curățim simțirile și cugetele în
focul sacru al iubirii evanghelice și să ne pătrun-
dem de înțelesul sublim al cântecului sfânt.
„Ziua învierii să ne luminăm popoarelor“.

Simon Stana, preot.

Imprumutul refacerii.

Apelul ministrului de culte și Instrucțiuni
la membrii corpului didactic.

Ministerul Instrucțiunii publice a adresat
următoarea circulară învățătorilor:

Corpul didactic a avut un rol de seamă
în marele război care s'a încheiat cu mărirea
României și cu izbândirea visului de aur al nea-
mului nostru: Unirea cu Ardealul, Banatul, Ba-
sarabia și Bucovina. Dacă neamul nostru a pur-
tat războiul pentru îndeplinirea aspirațiilor na-
ționale cu atâta măreție de suflet, a făcut-o fi-
indcă învățase și în școala primară și în cea
secundară și la Universitate, că drepturile noastre
străvechi sunt peste Carpați și peste Prut. Iar
când războiul a început și grozăviile lui s'au
deslănțuit corpul didactic de toate gradele a
fost în frunte și mai ales cel primar și-a vărsat
sângele din belșug.

Se cade ca această strălucită biruință a
școalei românești să fie dusă până la capăt.
După război se impune refacerea a tot ce a
fost distrus și consolidarea patriei întregite.
Trebuie să dăm pentru aceasta sprijinul pe care
l-am dat pentru război și să subscriem la Impru-
mutul Intern din 1920. Să dăm din toată inima
economile noastre și să îndeunăm pe toți pă-
rinții copiilor să facă la fel cu noi.

Din cauza scăderii banilor suferă țara,
suferim cu toții și mai cu seamă suferă funcțio-
narii. Imprumutul Intern va avea ca urmare
imediată tocmai ridicarea valorii banilor. Trebuie
dar și din punctul acesta de vedere să sprijin-
nim Imprumutul.

Vă rugăm să ne răspundeți direct sau
odată cu ceilalți colegi prin direcția școalei
căreia aparțineți, ce sumă ați subseris și ce
sume ați mai putut determina să se subscrie
de alfe persoane.

Se va lua notă de aceasta în statul dv.,
personal fiindcă nu poate fi merit mai mare
pentru un membru al corpului didactic decât
ajutarea țării sale la nevoie.

Din viața pastorală.

— Cercul religios din Bărzava. —

În conformitate cu Regulamentul pentru
organizarea despărțămintelor și cercurilor reli-
gioase ale asociației „Andrei Șaguna“ cercul
religios Bărzava, careia îi aparțin comunitățile
bis. Conop, Bărzava, Căpruța, Monoroștia, Bă-
tuța, Dumbrăvița, Groși și Slatina-mureșană și-a
început activitatea cu ziua de 27/9 April a. c.
Mart. adică în ziua de vinerea Sfetelor Patimi
ale Dni.

Preoții cercului religios Bărzava, mai în-
ainte prin o consfătuire, a hotărât începutul acti-
vității sale de-a săvârși credincioșilor aparținători
acestui cerc, sfatul maslu. S'a făcut apel în sftete
biserici pentru participarea credincioșilor în nu-
măr cât de mare la acel act sfânt. De dimineață
încă a inundat Bărzava în șiruri lungi, convoiuri
de credincioși veniți din toate părțile, aducând
în trasuri sumedenii de bolnavi, neputincioși,
pentru a primi sfta ungere. Biserica eră arhi-
plină de credincioși, setoși după astfel de slujbe
sfinte căci mulți dintre ei nu cunoșteau aceasta
sfântă Taină.

După celebrarea acestei sfinte Taine, preot-
ul din Monoroștia Petru Binchiciu, a ținut cu-
vântarea. Materialul ales de părintele Binchiciu
a fost însemnătatea sftiei Taine a maslului.
Pentru primadată l-am auzit a vorbi pe acest
părinte. A vorbit foarte frumos. Îndeosebi a fă-
cut multă mângâiere în popor cuvintele „nu

cugetați iubitor creștini, că cele 5 ori 10 co-
roane ce dați preotului aduce mântuirea repu-
tinței voastre corporale, ci singur credința voastră
în sfta Taină a ungerii, acest dar vă va mân-
tui pre voi“.

Cuvântarea părintelui Binchiciu a stârnit
adevărâte emoții, vedeai bătrâni cu lacrimi în
ochi, pe deplin mângâiați de sfîntenia cea mare,
de care s'au împărtășit prin ungerea cu sf. mir.

După încheierea actului pomenit s'a făcut
un apel către credincioșii adunați în sfta bise-
rică, ca fiecare după putință să c ntribue din
avutul său, pentru înființarea unui fond numit
„Fondul maslului“ a cercului religios Bărzava,
cu mențiunea de a se ajuta băieții săraci cu
recvizite școlare, vestimente s. a. La apelul făcut
s'a încassat suma de 841 cor. 24 fil., care sumă
s'a predat cassarului cercului religios, Dimitrie
Maci, preot în Căpruța, însărcinat fiind totodată
a veni la proxima întrunire a secției, cu un
proiect de statute, pentru administrarea numi-
tului fond.

Binecuvântat să fie acest început, spre
binele sftiei noastre bis. și spre deprinderea mai
intenzivă a credincioșilor nostri în cele sufletești.

Dimitrie Maci, preot ort. rom.

INFORMAȚIUNI.

Poetul V. Eftimiu și imprumutul. Cei ce au
moștenit averi, or s'au îmbogățit, or au furat,
în vreme ce alții dădeau totul pentru țară sau
munceau fără nici o răsplată, toți aceștia ar
putea răscumpăra nedreptatea sorșilor subscriind
cât mai mult, la Imprumutul Național.

Fără nici un sacrificiu, fac o faptă bună
și jumătate din păcat le va fi iertat.

Victor Eftimiu.

Monezi de porțelan. Germania proiectează
fabricarea unor monezi de porțelan. S'a făcut
esperiență și s'au văzut, că asemenea monede
sunt foarte practice, fiind ușoare, durabile și
curate; se pot spăla și nu pot fi falsificate.

Ziua de 1 Maiu sărbătoare. Guvernul a de-
cretat ziua de 1 Maiu nou de sărbătoare a muncii.

Perfecționarea telefoniei fără fir. În Londra
s'au făcut experiențe pentru controlul aeropla-
nelor prin telefonie fără fir. Un aparat Handley
Page prevăzut cu aparat de telefonie fără fir a
fost înălțat având ca echipaj câțiva gazetari.
Dânsii au schimbat comunicări cu editorii lor,
iar vocile vorbitorilor se auziau lămurit. Ca în-
trebuințare pentru stabilirea direcțiunii ei erau
informați prin grai de către trei stațiuni terestre
asupra pozițiunii lor exacte. Valoarea acestui
aparat este nemărginită. Aviatorul poate fi în-
științat asupra pozițiunii sale și asupra condi-
țiunilor din apropierea pământului atunci când el
este prea sus pentru a le putea vedea.

Comoară desgropată. La ferma din Vrigny,
la penitenciarul Douaires de Gaillon, săpându-se
grădina, s'a descoperit o cutie de metal cuprin-
zând 1500 piese de aur în valoare de 67,500
franci. Tezaurul, compus din piese cu efigia lui
Ludovic al 14-lea, a fost, probabil, îngropat de
cătră un emigrat.

Monument victoriei dela Marna. Școlarii
Americani au organizat o subscripție națională
în toate Statele Unite, pentru ridicarea la Meaux
a unui monument comemorativ victoriei dela
Marna — trebuiesc 250,000 dolari. Monumentul
este opera sculptorului Frederick Mac Monnies.

11 miliarde hârtie monedă. După un raport
al Băncii Naționale, în prezent, în România-
Mare, circulă hârtie monedă care atinge cifra
de 11 miliarde. Circulă: 4 miliarde 189 milioane
bilete ale Băncii Naționale, 2 miliarde 104 mi-
lioane bilete ale Băncii Generale, 4 miliarde
coroane și 1 miliard ruble. Față de întinderea
țării ar fi trebuit să avem aproximativ 3—4
miliarde. Avem însă fabuloasa cifră de 11 mi-
liarde bilete de bancă.

**Nu uitați a subscria la
imprumutul național!**

Nr. 584/1920.

Circulară**cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din districtul Consistorului din Arad.**

Onor. Consiliu Dirigent, Resortul cultelor și al instrucțiunii publice din Cluj cu Nr. 1317/1920 ne-a trimis în chestiunea sărbătorilor naționale următoarea recerere:

„Venerat Consistor Diecezan!”

„Au obvenit cazuri, că în zilele de sărbători naționale preoții altor confesiuni n'au ținut nici un serviciu divin; organele serviciilor publice au constrins în unele locuri pe acești preoți, să țină serviciu divin în acele zile, în alte părți l-au tras la răspundere pentru că n'au ținut slujba. Oricât de justificabilă ar fi indignarea patriotică a organelor noastre, totuș este exclusiv de competența autorității bisericești de a stabili pentru aceste ocazii serviciul divin corespunzător.

Dreptaceea V. Consistor să binevoiască a îndruma organele subalterne, să liniștească poporul acolo, unde s'ar revolta contra preotului de altă confesiune, care — în lipsa unei dispoziții din partea autorității sale bisericești — n'ar ținea serviciu divin în zilele de serbare națională. Să se abțină în atare cazuri dela orice agitație contra celorlalte confesiuni și să se ferească de orice amestec direct sau indirect în afacerile de culte ale altor confesiuni”.

Ceace prin aceasta aducem la cunoștința oficiilor protopresbiterale și parohiale, spre știre și conformare și totodată dispunem din nou, ca ordinele noastre de sub Nr. 1277/919, 1552/919 și 2380/1919 emise în afacerea sărbătorilor naționale să se îndeplinească cu toată acuratețea.

Arad, 9/22 Aprilie, 1920.

Joan J. Papp,
Episcop.

PARTEA OFICIALĂ.**Concurse.**

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc la școala confesională ortodoxă română din Alioș, protopresbiteratul Lipovei se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate în acest post sunt: 1. 1000 cor. din cassa culturală, iar întregirea de salar până la suma fixată prin lege se va cere dela stat. 2. Cărticior corespunzător cu supraedificate și grădina școlii pe jumătate. Podrumul școlii îl va folosi la oaltă cu colegul său. 3. Dela mormântări la care va fi poftit și la care este obligat a participa va beneficia 3 cor. respective, 5 cor. 4. Pentru scriptoristică 20 cor. De curățirea locuinței învățătoresc pe dinăuntru se va îngriji alesul, iar de curățirea și încălzirea salei de învățământ și de curator va îngriji comuna bis. — Alesul va avea să provadă cantoratul în și afară de biserică. Învățătorul ales va avea să conducă elevii regulat la sf. biserică pe care îi va instrui în cântările bisericești și cu care va cânta răspunsurile liturgice și va avea să conducă strana. Va instrui la școala ce i-se va designa de autoritățile școlare și va conduce școala de repetiție.

Recursele ajustate cu documentele recerute și anume: Estras de botez, diplomă de învățător, atestat de apartinență, atestat de conduită și despre eventualul serviciu de până aici, adresate comitetului parohial din Alioș se vor înainta oficiului protopopesc gr.-or. rom. din Lipova în termenul concursual, sub care durată reflectanții să se prezinte în sf. biserică din Alioș în cutare Duminecă ori Sărbătoare pentru a-și arăta desteritatea în cele cantonale.

Din ședința comitetului parohial din Alioș ținută la 4/17 August 1919.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: **Fabriciu Manuilă** protopresbiter tractual inspector confesional de școale.

—□—

1-3

Tiparul și editura tipografiei diecezane greco-orientale române din Arad.

Pe baza rezoluției Ven. Consistor de sub Nr. 694/920, prin aceasta să escrie concurs pentru îndeplinirea parohiei de cl. I. din Comlăuș, (jud. Arad), devenită vacantă prin abdicarea parohului Virgil Mihulin, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala” pe lângă următoarele emolumente:

1. Una sesiune pământ extravilan în extensiunea ei de azi împreună cu dreptul de pășune. 2. 4 cănepiști apartinătoare sesiunii. 3. Intravilanul parohial folosit de fostul paroh. 4. Retribuțiunea de bir. și stole: 840 coroane. 5. Alte venituri accidentale și întregirea dela stat, pe care însă comuna bis. nu o garantează.

Alesul preot va suporta toate dările publice după întreg venitul beneficiat, va împlini toate funcțiunile, va predica cel puțin odată la săptămână și va catehiza la școalele unde va fi reclamat, fără altă remunerație.

Parohia fiind de cl. I. dela recurenți se cere cvalificația prescrisă în concluzul sinodului eparhial de sub Nr. 84/910.

Recursele ajustate regulamentar și cu atestat de serviciu de până acum, eventual consimțământul Arhierelui diecezan dacă ar fi din altă dieceză, sunt a-se înainta în termenul concursual oficiului protopopesc rom. ort. din Șiria, adresate comitetului parohial rom. ort. din Comlăuș și cu stricta observare a § 33 din regulamentul pentru parohii; Concurenții vor avea a-se prezenta în sf. biserică din Comlăuș, spre a-și arăta desteritatea omiletică și rituală.

Dat în ședința extraordinară a comitetului parohial rom. ort. din Comlăuș, la 16/29 Ian. 1920.

Ioan Cuedam m. p., v. preș com. parohial.
Dimitrie I. Popa m. p. notar, adhoc al comitetului. În conțelegere cu: **Mihail Lucuța** m. p., protopresbiter rom. ort.

—□—

1-3

Pentru deplinirea parohiei Zăbalt (Szabács) protopresbiteratul Lipovei, devenită vacantă prin trecerea în statul de deficiență a parohului Ambrosie Popescu, în conformitate cu concluzul veneratului Consistor de sub Nr. 428/920, se publică concurs din nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentate împreunate cu parohia sunt: 1. Un intravilan parohial. 2. Una sesiune par. în estensiunea cuprinsă în foaia catastrală, din care 10 jughere e fână: 3. Stolele legale. 4. Birul legal în naturale sau cu prețul curent de piață. 5. Eventuala întregire dela stat.

Alesul e îndatorat a solvi toate dările după întreg beneficiul parohial și a catehiza în școala confesională din loc fără altă remunerațiune.

Parohia e de clasa II dela reflectanți se pretinde deci asemenea cvalificațiune. Se admit însă și aspiranți cu cvalificațiune de clasa a III. și vor fi candidați în cazul, că nu se va prezenta nici un reflectant de clasa a II. având reflectanții a-și subșterne recursele lor în termenul concursual P. On. Domn Fabriciu Manuilă protopresbiter tractual gr. or. rom. în Lipova, ajustate cu documentele recerute precum și cu atestat despre eventualul serviciu prestat până aici, iar pe lângă observarea strictă a celor cuprinse în §. 33 din Reg. pentru parohii a se prezenta în termenul concursual în vre-o Duminecă ori sărbători în sf. biserică din Zăbalt spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie, dar numai după ce vor dovedi protopresbiterului tractual că posed cvalificațiunea prescrisă, iar cei din altă dieceză, că au înalta încuviințare a P. S. Sale Domnului Episcop diecezan, de a putea reflecta la acea parohie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu **Fabriciu Manuilă** protopresbiterul Lipovei.

—□—

2-3

Pentru întregirea vacantului post de preot-paroh din parohia Bara, tractul Belintului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. O sesie de pământ, parte arător, parte fână; 2. Intravilan parohial de 1/4 jugăr;

3. Stolele legale și

4. Eventuala întregire dela stat
Parohia este de clasa I, dar în se tei rezoluțiuni consistoriale Nr. 4201 admit și concurenți cu cvalificație de Intrucât sunt din alte dieceze, dovedească, tot atunci că au consin Consistorului, respective al Episcopului de a reflecta la această parohie.

Sunt poftiți mai departe ca, în concursual, să se prezinte într'o Dum într'o sărbătoare în sf. biserică din Bara Severin) spre a-și arăta desteritatea și tipic, eventual în slujire și în orator

Petițiile instruite cu documentele în senzul indicat mai sus, se trimit parohial din Bara, pe calea oficiului biteral gr. or. rom. din Belint (Timiș minul concursual.

Comitetul

În înțelegere cu mine: **Gherasim** topresbiter.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de drept de succesiune pe lângă veteran Zaharie Milian din Dezna, se escrie termen de 30 zile dela prima publica cursului.

Dotatia: 1. 1/2 din sesia parohială din intravilanele dela casa parohială, birul legal și 1/2 din stolele legale. 4. pra întregire de dotație dela stat ce compresp lanilor.

Alesul va plăti darea după real neficiate de dânsul.

Este obligat alesul să conducă toas parohial, având a rezolva toate restanacă lui, nu altcum este deobligat a catehiza apo confesională fără alta remunerație.

Parohia este de clasa I, însă ce zoluției cons. 471/1920, intrucât nu se zenta reflectanți cu cvalificație de cl: admisi și concurenți cu cvalificație de nos

Dela reflectanții din alte diecezoast învoirea episcopului nostru diecezan în putea reflecta la această parohie.

Rugările de concurs ajustate mentele prescrise sunt a se înainta ppterat din Buteni, iar reflectanții pe servarea § 32 din Reg. pentru parohii schiți a se prezenta în termenul concursuări i din Dezna pentru a-și arăta desteritatelesn tare, rituale și oratorie.

Comitetul

În conțelegere cu: **F. Roxin**, pp

—□—

BIBLIOGRAFIA

În editura librăriei diecezane d'area apărut volumul „Cântări națio

V. având următorul cuprins:

1. Desteaptă-te Române!... 2. lori... 3. Pe-al nostru steag... 4. Re sarabiei. 5. Hora Sinaei. 6. Marșul os mări. 7. Hora dela Plevna. 8. Hora aditi 9. Cântec de război. 10. Vivat Tara orto Latina gintă. 12. Limba Românească. 13. României. 14. Sunt vânător. 15. Tre nării. 16. Hora Severinului. 17. Hora Hora dela Grivița. 19. Hora Dorob natei Marșul anului 1848. 21. Marșul lui pice Marș ostășesc. 23. Marșul lui Mihail), c 24. Calcă Române! 25. Auzi buciunio ad dați frați cu arma'n mână. 27. Mama cel mare. 28. Ce e patria română? 29. cătră tatar. 30. Frunzuliță destelar. 31. m Carpați. 32. Cea din urmă noapte al într cel mare. 33. Peneș curcanul. 34. Re țestii pier. 35. Auzi acolo. 36. La arme. 37. a lei. 38. Treceți batalioane. 39. Cântec tării. 40. N. Bălcescu murind. 41. Doii d dor. 42. Cântecul lui Horia. 43. Marșânt nului Român din Lugoj. 44. Tu fetiș de 45. La Revedere. 46. Salut armatei ită a Sus inima.

Se poate comandă la librăria d'area Arad (strada Eminescu No 35.) cu p pe Cor. + 80 fil. pentru francatură reco ob tre

Cenzurat: **Alexandru T. Stam**

Redactor responsabil: **Dr. Teodor Botiș**